

Lovforslag nr. L 84. Fremsat den 10. november 2000 af undervisningsministeren (Margrethe Vestager)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion og lov om erhvervsuddannelser

(Fremskaffelse af flere uddannelsesaftaler)

§ 1

I lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, jf. lovbekendtgørelse nr. 53 af 26. januar 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

2. § 5, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Staten afholder en del af de udgifter til lønrefusion efter stk. 1, som vedrører valgfri supplerende undervisning, der er studieforberedende, i en erhvervsuddannelses grundforløb og hovedforløb, jf. § 24, stk. 3 og 4, i lov om erhvervsuddannelser. Statens tilskud beregnes med en sats svarende til SU-stipendiesatsen for udeboende, der er fyldt 20 år, og udbetales kvartalsvis til Arbejdsgivernes Elevrefusion. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion fastsætte nærmere regler om ordningen, herunder om revisorattestation af oplysninger fra skolerne.«.

3. Efter § 15 indsættes i kapitel 5:

»§ 15 a. Arbejdsgivernes Elevrefusion udbetaler en præmie til skoler for at skaffe delaftaler eller restuddannelsesaftaler til elever, der er i skolepraktik på skolen. Præmien udgør 15.000 kr. pr. aftale på 2 år eller derover, 7.500 kr. pr. aftale med varighed mellem 1 og indtil 2 år og 4.000 kr. pr. aftale med varighed mellem 6 må-

neder og indtil 1 år. Præmien kan tidligst udbetales, når uddannelsesforholdet har været 3 måneder regnet fra uddannelsesforholdets begyndelse. Skolerne indsender ansøgning om præmie til Arbejdsgivernes Elevrefusion. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion fastsætte nærmere regler om ordningen.«.

§ 2

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 724 af 25. juli 2000, foretages følgende ændringer:

1. I § 19 b, stk. 1, sidste pkt., indsættes efter »skolepraktik«:

»og kan fastsættes til et mindre beløb for elever, der modtager praktikuddannelse i virksomheder med eller uden uddannelsesaftale, jf. § 66 f, stk. 1.«.

2. I § 66 d indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Skolen kan endvidere give supplerende skolepraktik til elever, der som led i forsøg, som er godkendt af Undervisningsministeriet, har uddannelsesaftale for en del af uddannelsen med en virksomhed, når skolen samtidig har forpligtet sig til at sikre, at eleven kan gennemføre den fulde uddannelse i en eller flere virksomheder eller i skolepraktik.«.

3. I § 66 k, stk. 1, ændres »§ 66 d, stk. 1 og 2« til: »§ 66 d, stk. 1, 2 og 4«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2001. § 1, nr. 2, har virkning for lønrefusion for skoleop-

hold, der påbegyndes efter den 31. december 2000. § 1, nr. 3, har virkning for delaftaler og restuddannelsesaftaler, der påbegyndes efter den 31. december 2000.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget har til formål at skaffe flere praktikpladser, og især at skaffe praktikpladser til elever i skolepraktik.

Med reformen af erhvervsuddannelserne ved lov nr. 234 af 21. april 1999 (FT 1998-99: 1801, 4829, 4922, A 2302, B 430, C 369) blev der etableret en mulighed for, at eleverne kan vælge studieforberedende (studiekompetencegivende) undervisning eller supplerende erhvervsrettet undervisning såvel under grundforløbet som sideløbende med, at eleven gennemgår hovedforløbet, benævnt »påbygning«. Det er herved tanken, at elev og virksomhed skal kunne aftale, at eleven følger supplerende undervisning under grundforløbet eller ved siden af hovedforløbet i uddannelsen. Virksomheden vil kunne forpligte sig til at udbetale løn under denne undervisning. Herved vil elevens deltagelse i påbygning blive en del af aftaleforholdet i henhold til den mellem parterne indgåede uddannelsesaftale. På tilsvarende måde vil parterne ved en uddannelsesaftale, som omfatter grundforløbet i en erhvervsuddannelse, kunne aftale, at eleven ud over den obligatoriske del af grundforløbet kan fordybe sig i emner inden for erhvervsuddannelserne, herunder studiekompetencegivende fag.

Efter den gældende lovs § 4 skal Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER) udbetale lønrefusion til arbejdsgiveren under lønnede skoleophold, som er omfattet af en uddannelsesaftale.

For at lempe byrden for AER foreslås det, at staten for så vidt angår valgfri studieforberedende undervisning under grundforløbet eller hovedforløbet refunderer AER en del af udgiften til lønrefusion med en sats, der svarer til højeste SU-stipendiesats for personer, der er fyldt 20 år (udeboende).

I forbindelse med forhandlingerne om finanslovsforslaget for år 2001 har regeringen, SF og Enhedslisten indgået en aftale vedrørende praktikpladser til elever i erhvervsuddannelser.

Virksomhedernes incitament til at indgå uddannelsesaftaler og dermed reducere frafaldet i ordinær praktik søges øget ved at forhøje de gældende AER-

refusionssatser med 20 procentpoint, således at arbejdsgiverne i gennemsnit får fuld dækning for lønomkostningerne under elevernes skoleophold. Den særligt høje sats for voksne elever forhøjes ikke. Ændringen gennemføres i finansloven.

Med henblik på at styrke skolernes arbejde med at fremskaffe og formidle praktikpladser foreslås det at indføre en AER-finansieret ordning, hvor erhvervsskoler og andre skoler, der har elever i skolepraktik, præmieres i forhold til, hvor mange restuddannelsesaftaler skolen er i stand til at fremskaffe til de elever, som er påbegyndt skolepraktik. Erhvervsskolerne m. fl. tildeles ligeledes en præmie for indgåelse af delaftaler. Præmien vil være 15.000 kr. pr. aftale på 2 år og derover, 7.500 kr. for aftaler på mellem 1 år og 2 år og 4.000 kr. for aftaler på mellem 6 måneder og 1 år. For at understøtte og finansiere initiativet foreslås tilskudstaksten på finanslovsforslaget 2001 til skolerne halveret for den periode, som elever i skolepraktik er i virksomhedsforlagt undervisning eller i en delaftale. Forslaget om en præmieringsordning søges således gennemført udgiftsneutralt via AER.

For at fremme indgåelsen af uddannelsesaftaler i fx højt specialiserede virksomheder, der i dag ikke fuldt ud kan godkendes som praktiksteder, foreslås etableret forsøg med kombinationsforløb inden for udvalgte uddannelsesområder. Aftalen formidles af skolen, og skolen forpligter sig til at sikre, at eleven kan afslutte en fuld uddannelse gennem kombinationsforløb med to eller flere praktikvirksomheder evt. kombineret med skolepraktik. En eventuel skolepraktikdel finansieres på sædvanlig måde efter reglerne i kapitel 5 i lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion. Under eventuel skolepraktik vil eleverne modtage sædvanlig godtgørelse fra skolen. Godtgørelsen svarer til den overenskomstmæssigt fastsatte lønsats for elever på området.

Økonomiske og administrative konsekvenser

1. Tilskud til lønrefusion for valgfri supplerende undervisning, der er studieforberedende, jf. § 24, stk. 3 og 4, i lov om erhvervsuddannelser.

I 2001 vil der blive afsat 5 mio. kr. til ordningen, da der forventes indgået et begrænset antal aftaler om frivillig studierettet påbygning. I ligevægt skønnes de årlige udgifter til 25 mio. kr.

Arbejdsgivernes Elevrefusion skønnes, at udviklingsomkostningerne i 2001 vil være på 0,1 mio. kr og de årlige driftsomkostninger på 0,1 mio. kr.

2. Præmie til skoler for at skaffe aftaler for elever i skolepraktik

Der forventes udbetalt præmie med en årlig forventet udgift på 30 mio. kr. Taksterne til skolepraktik nedsættes med 50 pct. i 2001, når aktiviteten foregår i delaftaler eller i virksomhedsforlagt undervisning. Den samlede besparelse er på 30 mio. kr. Taksterne til delaftaler og virksomhedsforlagt undervisning kan ændres på de årlige finanslove.

Arbejdsgivernes Elevrefusion skønnes, at udviklingsomkostningerne i 2001 vil være på 0,2 mio. kr og de årlige driftsomkostninger på 0,2 mio. kr.

Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Høring

Lovforslaget sendes til høring samtidig med fremsættelsen.

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk § 1

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		5 mio.kr. for staten i 2001
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		AERs udgifter til udvikling i 2001: 0,1 mio. kr., årlig drift: 0,1 mio. kr.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ordningen betyder, at staten kompenserer arbejdsgiverne for udgifter til forsørgelse op til SU-niveau under studierettet påbygning	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk § 2

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	AERs udgifter til udvikling i 2001: 0,2 mio. kr., årlig drift: 0,2 mio. kr.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser*Til § 1***Til nr. 1**

Bestemmelsen foreslås ophævet, da den har mistet sin betydning.

Til nr. 2

Ved reformen af erhvervsuddannelserne ved lov nr. 234 af 21. april 1999 blev der åbnet mulighed for, at elev og arbejdsgiver kan aftale, at frivillig skoleundervisning ud over den obligatoriske undervisning både

under grundforløb og hovedforløb indgår som en del af uddannelsesforløbet, jf. de almindelige bemærkninger. Virksomheden vil kunne forpligte sig til at udbetale løn under denne undervisning. Herved vil elevens deltagelse i påbygning blive en del af aftaleforholdet i henhold til den mellem parterne indgåede uddannelsesaftale.

Efter den gældende lovs § 4 skal Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER) udbetale lønrefusion til arbejdsgiveren under lønnede skoleperioder, som indgår i uddannelsesaftalen.

Det foreslås, at staten yder et tilskud til AERs udgift til lønrefusion til den frivillige valgfri studieforberedende undervisning. AER-refusionen beregnes på ugebasis, medens SU-ydelser er på månedsbasis. Der kan blive behov for at fastsætte nærmere regler om beregningen af tilskuddet til lønrefusion samt eventuelt om udbetalingsperioder og lignende. Der forventes endvidere fastsat regler om, at skolerne skal afgive oplysninger om den frivillige påbygning, der er omfattet af uddannelsesaftalen, og at oplysningerne skal attesteres af skolens revisor.

SU-stipendiesatsen pr. måned for udeboende, der er fyldt 20 år, er ifølge finanslovsforslaget for 2001 (incl. ældrepakkenes virkninger) 4.108 kr.

Til nr. 3

AER udbetaler en præmie til erhvervsskoler og andre skoler, der har elever i skolepraktik, og som skaffer delaftaler eller restuddannelsesaftaler til disse elever, jf. § 43, stk. 1, lov om erhvervsuddannelser. Skolerne ansøger AER om præmien og vedlægger den fornødne dokumentation. AER kan forlange oplysninger på et særligt skema. Præmien kan først udbetales, når aftaleforholdet har varet mindst 3 måneder regnet fra uddannelsesforholdets begyndelse, jf. § 52, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser. Præmien vil ikke blive krævet tilbage, såfremt aftaleforholdet afbrydes efter 3 måneder. Derimod finder reglerne i kapitel 7a om tilbagebetaling og udpanningsret anvendelse, såfremt præmien er oppebåret med urette. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra AER fastsætte nærmere regler om ordningen, herunder om krav til den nødvendige dokumentation.

Til § 2

Til nr. 1

Ifølge forliget til Finansloven for 2001 nedsættes taxametertilskuddet til skolerne i forbindelse med, at skolepraktikelever ikke er i skolepraktik på skolen, men enten modtager virksomhedsforlagt undervisning eller har indgået delaftaler. Nedsættelsen af taxametertilskuddet vil indebære et øget incitament for skolerne til at formidle restuddannelsesaftaler til eleverne. Dette incitament forstærkes af præmieringsordningen efter § 1, nr. 2. Forslaget understøtter på denne måde forslaget om ændring af lov om erhvervsuddannelser (L 41) der blev fremsat i Folketinget den 5. oktober 2000.

L 41 indebærer en skærpet målretning af de økonomiske incitamenter for skolerne til at skaffe skolepraktikelever uddannelsesaftaler med virksomheder frem for at eleverne deltager i virksomhedsforlagt un-

dervisning. Skærpsen vil ske ved at indføre en tidsmæssig begrænsning på tre måneder for udbetaling af tilskud i forbindelse med virksomhedsforlagt undervisning i den enkelte virksomhed. L 41 medfører ikke en tidsmæssig begrænsning af varigheden af virksomhedsforlagt undervisning.

Det samlede initiativ indebærer, at skolernes faktiske udgifter i højere grad kommer til at modsvare de modtagne tilskud til denne elevgruppe samtidig med, at den gavnlige kontaktmulighed for elever og virksomheder opretholdes.

Til nr. 2

Forslaget muliggør forsøg med kombinationsforløb med delaftaler suppleret med skolepraktik inden for erhvervsuddannelserne. Der forventes gennemført sådanne forsøg foreløbig over en 3-årig periode.

Der etableres mulighed for forsøg inden for uddannelser med særlige praktikpladsproblemer. Den nye mulighed vil være et supplement til de muligheder, der er i dag for at indgå kombinationsaftaler og kombinere skolepraktik med uddannelsesaftaler.

Formålet med forsøgene er, at virksomheder, der ikke fuldt ud kan godkendes som praktiksteder - f.eks. fordi de er højt specialiserede - aktiveres som praktiksteder i den udstrækning, det kan lade sig gøre. Forsøget vil gå ud på, at en uddannelsesaftale vil kunne omfatte en del af et uddannelsesforløb, såfremt:

- 1) Uddannelsesaftalen formidles af skolen.
- 2) Eleven har gennemført et adgangsgivende grundforløb efter reglerne om den pågældende erhvervsuddannelse.
- 3) Uddannelsesaftalen påtegnes med skolens erklæring om, at skolen forpligter sig til sørge for, at elevens uddannelse kan afsluttes i en anden praktikvirksomhed, eventuelt fortsætte med en delaftale i en anden virksomhed, eller hvis dette ikke kan lade sig gøre, fortsætte i skolepraktik.
- 4) Eleven forpligter sig ved aftalen til at tiltræde et nyt uddannelsesforhold formidlet af skolen som anført under nr. 3.
- 5) Det skal være inden for uddannelser, hvor der ikke er tilstrækkeligt antal praktikpladser i forhold til efterspørgslen.

Skolens forpligtelse forudsætter, at eleven opfylder kravene til egnethed m.v. helt på samme måde som »ordinære« skolepraktikelever.

Et eventuelt fortsat forløb i skolepraktik skal begrænses mest muligt, men vil i øvrigt følge de almindelige regler om skolepraktik, herunder reglerne om indgåelse af delaftaler.

Forsøgene påregnes at medføre behov for fravigelse af enkelte bestemmelser i loven om erhvervsuddannelser, f.eks. bestemmelsen i § 48 om, at en uddannelsesaftale skal omfatte hele uddannelsen. Spørgsmål om sådanne fravigelser vil i henhold til lovens § 68 blive forelagt for Erhvervsuddannelsesrådet.

Til nr. 3.

Forslaget er en konsekvens af forslaget i § 2, nr. 2, om eventuel supplerende skolepraktik som led i forsøg med kombinationsaftaler. Under eventuel skolepraktik vil eleverne modtage sædvanlig godtgørelse fra skolen. Godtgørelsen, der finansieres af AER, svarer til den overenskomstsmæssigt fastsatte lønsats for elever på området.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 5. Taksterne for lønrefusion fastsættes i de årlige finanslove efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion. I årene 1997-99 er taksterne følgende:

1.-års-elever 1.100 kr. pr. uge

2.-års-elever 1.270 kr. pr. uge

3.-års-elever 1.370 kr. pr. uge

4.-års-elever 1.590 kr. pr. uge

Voksne elever: 3.190 kr. pr. uge

Stk. 2. Til delvis dækning af udgifterne til lønrefusion efter stk. 1 overfører staten til Arbejdsgivernes Elevrefusion en takst pr. elevuge på 25 pct. af lønrefusionstaksten i 1997 og på 10 pct. af lønrefusionstaksten i 1998. Statens tilskud udbetales kvartalsvis til Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Lovforslaget

I lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, jf. lov-bekendtgørelse nr. 53 af 26. januar 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

2. § 5, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Staten afholder en del af de udgifter til lønrefusion efter stk. 1, som vedrører valgfri supplerende undervisning, der er studieforberedende, i en erhvervsuddannelses grundforløb og hovedforløb, jf. § 24, stk. 3 og 4, i lov om erhvervsuddannelser. Statens tilskud beregnes med en sats svarende til SU-stipendiesatsen for udeboende, der er fyldt 20 år, og udbetales kvartalsvis til Arbejdsgivernes Elevrefusion. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion fastsætte nærmere regler om ordningen, herunder om revisorattestation af oplysninger fra skolerne.«.

Gældende formulering

§ 15. ---

§ 19. b Skolen modtager tilskud til skolepraktik, jf. § 66 d, eller overgangskursus, jf. § 66 b, stk. 4, på grundlag af det antal årselever, som er indskrevet til skolepraktik ved skolen. Det gennemsnitlige tilskud pr. årselev fastsættes i de årlige finanslove for større grupper af uddannelser med skolepraktik:

§ 66 d. ---

§ 66 k. Elever, der deltager i skolepraktik i henhold til § 66 d, stk. 1 og 2, og skoleophold i henhold til § 66 b, stk. 4 og § 66 e, modtager fra skolen en godtgørelse svarende til den fastsatte elevløn, jf. § 55, stk. 2-4.

Lovforslaget

3. Efter § 15 indsættes i kapitel 5:

»§ 15 a. Arbejdsgivernes Elevrefusion udbetales en præmie til skoler for at skaffe delaftaler eller restuddannelsesaftaler til elever, der er i skolepraktik på skolen. Præmien udgør 15.000 kr. pr. aftale på 2 år eller derover, 7.500 kr. pr. aftale med varighed mellem 1 og indtil 2 år og 4.000 kr. pr. aftale med varighed mellem 6 måneder og indtil 1 år. Præmien kan tidligst udbetales, når uddannelsesforholdet har været 3 måneder regnet fra uddannelsesforholdets begyndelse. Skolerne indsender ansøgning om præmie til Arbejdsgivernes Elevrefusion. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion fastsætte nærmere regler om ordningen.«.

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 724 af 25. juli 2000, foretages følgende ændringer:

1. I § 19 b, stk. 1, sidste pkt. indsættes efter »skolepraktik«:

»og kan fastsættes til et mindre beløb for elever, der modtager praktikuddannelse i virksomheder med eller uden uddannelsesaftale, jf. 66 f, stk. 1.«.

2. I § 66 d indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Skolen kan endvidere give supplerende skolepraktik til elever, der som led i forsøg, som er godkendt af Undervisningsministeriet, har uddannelsesaftale for en del af uddannelsen med en virksomhed, når skolen samtidig har forpligtet sig til at sikre, at eleven kan gennemføre den fulde uddannelse i en eller flere virksomheder eller i skolepraktik.«.

3. I 66 k, stk. 1, ændres »§ 66 d, stk. 1 og 2« til: § 66 d, stk. 1, 2 og 4«.

Til lovforslag nr. L 84. Skriftlig fremsættelse (10. november 2000)

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion og lov om erhvervsuddannelser. (Fremskaffelse af flere uddannelsesaftaler).

(Lovforslag nr. L 84).

Lovforslaget har til formål at skaffe flere uddannelsesaftaler til elever i erhvervsuddannelse, særligt til elever i skolepraktik.

Som led i finanslovsaftalen mellem regeringen, SF og Enhedslisten er der enighed om at indføre en AER-finansieret ordning, hvor skoler præmieres i forhold til, hvor mange restuddannelsesaftaler, skolen er i stand til at fremskaffe til elever, der er påbegyndt skolepraktik. Skolerne tildeles ligeledes en præmie for indgåelse af delaftaler.

Præmien vil være på 15.000 kr. pr. aftale på 2 år eller derover, 7.500 kr. pr. aftale med varighed mellem 1 og indtil 2 år og 4.000 kr. pr. aftale mellem 6 måneder og indtil 1 år.

Som led i finanslovsaftalen foreslås det endvidere, at der etableres forsøg med kombinationsforløb inden for udvalgte uddannelsesområder efter lov om erhvervsuddannelser. Formålet er, at virksomheder, der ikke kan godkendes fuldt ud som praktiksteder i dag, aktiveres som praktiksteder i den udstrækning, det kan lade sig gøre. Aftalen formidles af skolen, som er forpligtet til at sikre, at eleven kan afslutte en fuld uddannelse gennem kombinationsforløb, evt. kombineret med skolepraktik.

Herudover foreslås en lempelse i AER's udgifter til lønrefusion til elever under skoleophold med valgfri supplerende undervisning, der er studieforberedende, i en erhvervsuddannelses grundforløb og hovedforløb. Staten yder tilskud til AER til denne del af lønrefusionen med et beløb, der svarer til SU-stipendiesatsen for udeboende fyldt, der er 20 år.

Idet jeg i øvrigt henviser til forslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.